

Iz carstva tehnike

Trdi bencin — Živi kabli — Srebrne cevi — Novovrstno konserviranje lesa — Vrči iz papirja

Aeronavtični zavod na newyorškem vse. učilišču je izumil varnostno kurivo, ki so ga ameriški inženjerji iskali že toliko časa. Gre za bencin v trdi obliki in v posebni sestavi, ki se seveda niso udali. To trdo kurivo kaže skoraj neverjetne lastnosti. V ploščo iz trdega bencina lahko streljaš, pa se ne bo vnela ali eksplodirala. Celo v veliki vročini je odporna, ohrani svojo obliko in jo lahko režeš z nožem. Edino z odprtim plamenom jo lahko vžgeš. Trdi bencin izdelujejo s stiskanjem in ga bodo prodajali v kladih. Njegove prednosti so očitne, lahko ga bodo razpošiljali v navadnih paketih. Seveda je pa njegova zmogljivost nekaj manjša nego zmogljivost tekočega bencina.

Čudno stvar so opazovali na Angleškem: podzemeljski kabli imajo namreč sposobnost, da se »plazijo« naprej. Ugotovili so, da so telefonski kabli, ki ležijo v Londonu v smeri prometa, zlezli za cel meter naprej in so se na koncih seveda v mnogih primerih tudi pretrgali. Menijo, da je ta pojav v zvezi s tem, da povzročajo težka vozila slabotno valovanje, ki se razširja vzdolž kabljskega kanala in kabel potiska naprej približno tako kakor valovi »jezdece na

valovih« v Južnem morju. Sedaj raziskujejo ta pojav podrobneje, da bi našli primerne priprave, ki bi »žive« kabla pričvrstili na mesto, kjer ležijo.

Mnogo nezdov in nesreč se je že zgodilo z motornimi prometnimi sredstvi, zavoljo okvar v bakrenih in gumastih cevih, ki rabijo za dovajanje olja in bencina. Pomoč je prišla sedaj v podobi »srebrne cevi«, ki so jo izumili na Nemškem. Ta cev drži trdnost kovine s prednostni gumija, ne da bi imela njegove nedostatke, kakor staranje in občutljivost napram bencinu in olju. Material za to cev je odporen tudi napram bencolu, alkoholu, nitrobenolu, maščobi, amoniaku, ogljenčevi kislini, vodik in kisiku. Razen tega, da je prožen kakor gumi, je odporen tudi za pritisk in vlek. Nova cev se zato danes že zelo uporablja.

Ameriški inženjer dr. Stamm je izumil nov način za konserviranje lesa. Sveži les se prepoji z neko tekočino, tako zvanim celosoljejem, ki ima višje vrelišče nego voda, ki je še v njem, nato se prepoji z voskom, smolo ali lanenim oljem, ki se v

celosoljeju topijo in se izparijo pri višji temperaturi nego ta. Sedaj odstranijo s ponovnim segretjem celosolve, tako da ostane v lesu samo prava prepojitvena snov. Tako prepiran les se krči.

Kovinski vrči za motorna olja niso baš poceni, zato pomeni velik napredek, da je neka liverpolska tvrdka spravila sedaj na trg voljne vrče iz — papirja. Ta papir ima kovinsko prevleko, vrči so poceni in se dajo po uporabi lahko uničiti.

Abesinski častnik

na inšpekcijskem obhodu muslimanskega vojaškega oddela v Addis Abebi pred odhodom na bojišče

Družba velikega sleparja

Garat pred porotniki — Staviski je imel posebno izkaznico od policije

Že nad deset dni traja proces proti so-krivcem Staviskega in v tem času so izmenjali prostor na zatožni klopi pariškega porotnega sodišča že najrazličnejši tipi. Med najzanimivejša zaslišanja spada pač izpoved bivšega poslanca in župana mesta Bayonne Garata. V Bayonneu so najprej razkrili skandal, Garata so pripeljali pred poroto v družbe nekega policijskega nadzornika in nekega generala, ki je takisto zapleten v afero. Garat se ni prav nič sramoval na glas izpovedati sledeče:

»Očitajo mi, da se nisem zadostno informiral o »monsieurju Alexandru« Staviskem. Toda videl sem tega gospoda vedno v družbi ministrov, visokih uradnikov in diplomatov... Če bi jih bil vprašal, kaj mi morejo povedati o njem, bi mi bila postregla Surete Generale ali pa finančno ministrstvo ali pa ministrstvo za trgovino in industrijo z najslajšimi referencami... Vse za zaščito gospoda Aleksandra...«

Obtoženi Cohen pa je dejal: »Staviski je imel legitimacijo od policije, kakršne se izdajajo samo poslancem. Kadar je obiskal konjske dirke, je vozil njegov avto za avtomobilom pariškega policijskega prefekta...«

Takšne in podobne izjave se množe v

Med stratosfero in zemljo

Pogovor Stevensa z urednikom londonskega dnevnika

O Stevensovem stratosfernem rekordu, ki ga je v ponedeljek dosegel s svojim »Explorerom«, poročajo naknadno še nekatere podrobnosti:

Balon je dosegel rekordno višino ne 4, ampak 8 ur in 12 minut po startu in sicer osem km jugovzhodno od White Lakeja. Kapitan Stevens in njegov spremljevalec Anderson sta bila ves čas poleta v brezlični zvezi s centralo ameriške Geografske družbe v Washingtonu, po radiu pa sta imela tudi zvezo z Londonom in posadko prekomorskega letala »China Clipper«.

Raziskovalec je govoril iz stratosfere s članom uredništva londonskega »Daily Telegrapha« Chevingsom. Chevingss je izborni razumel Stevensa in pravi, da so se besede slišale tako razločno in jasno, kakor bi govorili po telefonu s kakšnim človekom v Londonu.

Pri spuščanju na zemljo je Stevens v višini 6900 m odvrzel ves odlični balast s padalom. S tem je preprečil sumovito padanje balona proti tlem. V višini 3000 m nad zemljo sta splezala Stevens in Anderson na streho balonske gondole in sta v tem položaju polagoma preplula White

Lake, potem pa sta se mirno spustila na zemljo.

Anderson (levo) in Stevens

Drama na morju

V smirnskem zalivu se je potopila ladja »Inebolu« — Pogrešajo 42 potnikov

V noči od ponedeljka na torek je divjal v smirnskem zalivu silovit vihar, ki je povzročil katastrofo turške potniške ladje »Inebolu«. Vihar je zajel ladjo v trenutku, ko je bila oddaljena več km od obale. Vračala se je v domačo luko iz Ademe in je imela na krovu 192 potnikov in precejšnje tovore blaga.

Pred vzhodom v prietlične je vihar metal ladjo sem in tja, slednjic jo je tak poškodoval, da je začela vanjo vdirati voda. Posadki se ni posrečilo zamašiti odprtine in tako se je začela ladja naglo potapljati. V dvanajsetih minutah je bila že pod vodo. Brzina, s katero se je odigrala ta drama, je skoro onemogočila vsa reševalna dela. Niti enega rešilnega čolna niso mogli spustiti v morje, da bi vanje poskakale ženske in moški. Slednjic se je le po

srečlo britskemu tovornemu parniku »Poloc«, da se je približal turški ladji in spravi na svoj krov potnike, ki jih še niso požrli valovi. Na prizorišču katastrofe sta se kmalu pojavili tudi dve turški ladji in vsem trem se je z združenimi močmi posrečilo rešiti večino potnikov. Vendar so pri pregledovanju seznanov ugotovili, da manjka še vedno 42 oseb. Ti so najbrže postali žrtve nesreče. 150 potnikov in moštvarje so morali takoj po izkrcanju odpeljati v bolnišnico. Med rešenimi je bil tudi kapetan, ki je zaradi preostanega strahu onemel. Več potnikov je zblaznelo, ker so prizori, ki so jih doživeli, presilno občudovali na njihove živce.

Ladja »Inebolu« je bila last turške državne paroplovne družbe in je bila tako stara, da so jo hoteli odtegniti iz prometa. Le za silo je še vozila med Carigradom in Smirno, torej na progi, ki velja za popolnoma varno. Zaradi nesreče vlada v Turčiji velik žalost.

Vžigalice

kot plačilno sredstvo

Abesinci v sosedni pokrajini Tigre osvojijo vžigalice in prazne steklenice kot plačilno sredstvo po vsaki priliki bolj nego italijanski denar.

Italijani so napravili na domačine globoko vtis, ko so napovedali, da bodo vsako živilo in vsako potrebnost, ki jo dobe od domačinov, takoj plačali. To se je tudi zgodilo, toda domačini do italijanskega denarja niso imeli pravega zaupanja. Šele potem, ko so Italijani odkrili, da Abesinci ta denar vzamejo, če jim navržijo še skatlico vžigalic, je prišla stvar prav v tek. Domačini se niso mogli načuditi, kako je mogoče, da narediš ogenj, če podgrneš kosček lesa ob strani skatlice. Radi dajo svoje proizvode v zameno za vžigalice in čisto se zgodi, da domačini potem požge vsa skatlica, šibico za šibico, samo zato, da se veselijo, kako lahko je napraviti ogenj. Tudi prazne steklenice jemljejo ti primitivni ljudje radi v plačilo za svoje pridelke.

Volilna noč na Angleškem

Volilno gibanje v Angliji je končano, dan volitev je za glasovalci, volilna noč pa se bo po vsej priliki spremenila v velikansko ljudsko slavo. Zato je notranje ministrstvo odredilo, da se podaljša polnočnica ura za vse lokale do dveh zjutraj. Vse restavracije in klubi so podvrženi kar se je dalo stiski, da bodo njih gosti čim prej obveščeni o volilnem rezultatu.

Molilci hudiča

Dopisnik »Observerja« poroča iz Bagdada, da so vojaški oddelki odkorakali na kazensko ekspedicijo proti Jezidom, plemenu, ki še vedno moli hudiča. Pripadniki tega plemena so se namreč uprli, ko so jih hoteli uvrstiti v arabsko vojsko. Vlade odposlance so pomorili in podali so se šele potem, ko so poslali nad nje letala, ki so jih obmetavala z bombami.

ANEKDOTA

Slavni ruski pisatelj Anton Čehov, ki je bil po poklicu zdravnik, pa poklica ni hotel izvrševati čez, da noče povisavati umrljivosti v Rusiji, je nekdo izstavil svojemu bratu naslednje pooblašče za dvig svojih honorarjev pri redakciji lista »Južna Mysl«:

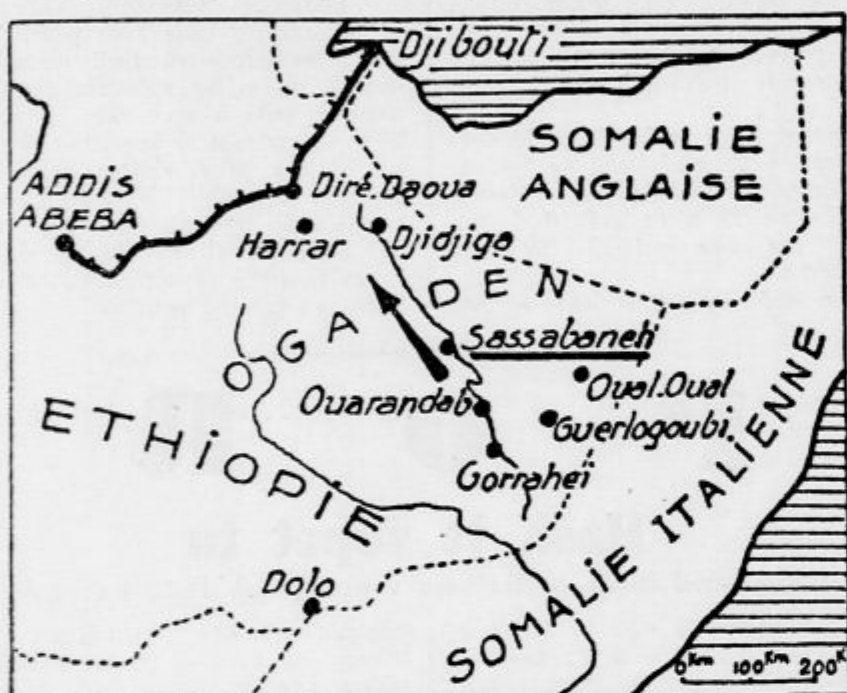
»Za dravniki spridevalo, s katerim potujem podpisani, da je Ivan Antonovič Čehov, star 32 let telesno in duševno popolnoma zdrav. Kljub temu ga pooblašča, da sme zame in v mojem imenu dvigati honorarje. Anton Čehov, zdravnik«

VSAT DAN ENA

»Kdo izmed gospodov je trdil, da je bil tek naprebovavji kakor usnje?« (Sondagenes Strix)

Vojaški položaj na abesinskem bojišču

Pušica kaže smer, v kateri prodirajo oddelki generala Grazianija

Kako si postiljajo živali

Ležišča opic na Sundskih otokih — Spalna obleka rib in kobilic

Spalne navade živali v mnogih primerih zelo sličejo navadam človeka. Sicer si sešale svoje domovanje izbirajo zelo različno, včasih jim rabijo trda tla za ležišče, včasih goščava, votlo drevo ali skalna razpoka. Tjulinji in kiti spijo na morski površini, mroži si poiščejo rašči toplejša pesčena tla. Mnogi sesaleci pa si pripravljajo svojo posteljo z isto skrbjo kakor človek.

Seveda ne velja to o vseh. Spalna kotanja, ki si jo pripravljata divji pes in volk v visoki stepni travi, je še zelo primitivna postelja. Velike opice na Sundskih otokih pa si v krošnjah visokih dreves vsak večer znova pripravljajo svoje ležišče. Najprej zvijejo močne veje skupaj in jih potem prepletejo skrbno z manjšimi, listnatimi vejami in suhljadjem, dokler ne nastane

ne trden, poglavljen sedež, ki jim jamči za udobno spanje. Manj arhitektonske spretnosti kažejo v tem pogledu gorile in šimpanzi, čeprav si znajo tudi pripraviti udobna in mehka počivališča.

Nimamo pa samo živali, ki si postiljajo, temveč tudi takšne, ki imajo celo po noči posebno »spalno obleko«. Tako bi vsaj lahko označili spremembo barve nekaterih živali v spanju. Riba stenostomus chrysops zamenja svoje dnevno oblačilo s srebrnimi odsevi s temno brončnim nočnim oblačilom, ki ga krasijo šest črnih potezov. Svetla zlatovsčica dobi v temi temno barvo, morskega listu postanejo pege izrazitejšje, indijska palčasta kobilica, ki je podnevi sočno zelena, postane ponoči temnejša. Garnela viribus varians ki jo je dobili ob vseh evropskih obalah dobi ponoči enakomerno sivo barvo, dočim se ji površina podnevi leskeče v neizbrnem številu barv. To nočno prebarvanje mnogih živali razlagajo s presnovnimi procesi in preselitvijo kožnega pigmenta v podkožne stanice.

Poveljnik italijanskih domačinskih čet v Afriki

Takšna je vojaška noša italijanskih domačinskih vojakov v Vzhodni Afriki, ki so ekspediciji generala de Bona pri prodiranju v Abesinijo v veliko oporo

Požar v blaznici

Velik požar je uničil severno krilo blaznice Jean-de-Dieu v Montrealu v Kanadi. Požar je nastal v oddelku, v katerem so bili sami nevarni bolniki. Med njimi je nastala panika, ki se je naglo širila med vse ostale bolnike (skupaj jih je bilo 2500), ko je mahoma odpovedala svetlobna napeljava in je nastala tema v prostorih. V zavodu je 360 bolniških sester, ki so imele ogromno dela, da so spravile bolnike iz ogroženih prostorov in jih pomirile. Niso pa mogle preprečiti, da bi mnogo bolnikov ne ušlo kriče v mesto. Gasilci so z največjo težavo preprečili, da se ni požar razširil na druge dele zavoda. Pet bolnikov je zgorelo, na tucete jih je težko poškodovanih, a večje število jih pogrešajo in se boje, da je večina med njimi tudi zgorela.

Ali se izplača biti vljuden?

Ravnateljstvo velike Wanamakerjeve prodajalne v New Yorku je napravilo zanimiv eksperiment. Nekega dne je naročilo vsem prodajalcem in prodajalkam, da morajo biti napram kupcem izredno vljudni prijazni in ustrezljivi. Celo najbolj prepirljivi in izbirični kupcem naj strežejo z nasmeškom, potrpljenjem in celo komplimenti.

Takoj naslednji dan pa so prejeli nameščenci nasprotno povelje: s kupci naj bodo samo stvarni, izogibajo naj se vse odvisne prijaznosti. Učinek je bil zelo poučen. Dočim je znašala prodaja prvega, prijaznega dne na kupca povprečno 90 centov, je pustil vsak obiskovalec naslednji dan povprečno samo 27 centov pri blagajni. Ni dvoma, kakšno stališče bo moralo nameščeno Wanamakerjeve trdnice v bodoče zavzeti napram kupcem.

Italijani lečijo Abesince

V Tigri kakor v Ogadenu se domačini trumoma javljajo italijanskim vojaškim zdravnikom, pri katerih iščejo pomoči v svojih boleznih in tegobah

